

Prof. Małgorzata Warlikowska

dziedzina: sztuki plastyczne

Akademia Sztuk Pięknych im. E. Gepperta we Wrocławiu

Wydział Grafiki i Sztuki Mediów

dnia: 27.09.2024 r.

Wrocław

Ocena dorobku artystycznego oraz rozprawy doktorskiej mgr Kimby Frances Kerner pt. „Miraże”, sporządzona w związku postępowaniem w sprawie nadania stopnia doktora sztuki, w dziedzinie sztuk plastycznych, w dyscyplinie artystycznej sztuki piękne, na podstawie uchwały Rady Dyscypliny Sztuk Pięknych w Warszawie (postępowanie wszczęte po 1 maja 2019 r.)

Pani mgr Kimba Frances Kerner w 2008 roku ukończyła studia licencjackie w Parsons School of Design w Nowym Jorku na kierunku Design and Technology.

W 2011 roku obroniła tytuł magistra w specjalności projektant form przemysłowych na Akademii Sztuk Pięknych w Krakowie, na Wydziale Wzornictwa Przemysłowego.

W latach 2010 – 2011 odbyła Studia Podyplomowe Pedagogiczne Plastyczne/Techniczne w Wyższej Szkole Informatyki Stosowanej i Zarządzania pod auspicjami Polskiej Akademii Nauk.

W 2017 roku rozpoczęła studia doktoranckie na Akademii Sztuk Pięknych w Warszawie, na Wydziale Malarstwa. Cały program studiów został ukończony z bardzo wysokimi notami. Od pierwszego roku studiów specjalizuje się w grafice warsztatowej.

Jest aktywną artystką – swoje dokonania prezentowała na wielu wystawach indywidualnych (12) i zbiorowych w Polsce i za granicą, np.:

indywidualne:

- 2015 „Intersecting Visions”, Studio 114, Honolulu, Hawaje
- 2016 „Kimba Kerner”, Polska Ambasada w Tokyo, Japonia
- 2018 „Lantuchy I Diabły Galeria”, 2Piętro, Warszawa
- 2021 „Golemy Dybuki I Wiedźmy”, Muzeum Kultury Kurpiowskiej w Ostrołęce
- 2021 „Alchemy And Transformation”, Muzeum Przyrodnicze w Jeleniej Górze
- 2022 „Metafizyczne Miejsca” (wystawa 3 osobowa), Galeria Sztuki Współczesnej w Włocławku
- 2023 „Delerium Decadence”, Miejsce Projektów Zachęty, Warszawa
- 2024 „Anioły, Żywioty I Rycerze”, Muzeum Romantyzmu w Opinogórze

zbiorowe:

- 2021 Triennale Grafiki Polskiej, Muzeum Śląskie, Katowice
- 2021 “Beyond The Border”, Fantapia Museum, Gangneung, Korea
- 2021 3rd International Yerevan Print Biennale, Printmaking Studio of the National Center for Aesthetics, Yerevan, Armenia
- 2021 Awagami Print Competition, Art Space Awagami Museum, Tokushima, Japonia
- 2021 Bas Buluş 2021 / Print Meet 2021, Trakya, Turcja
- 2021 Athens Print Biennial, Ateny, Grecja
- 2022 „Ultra Tempus”, Gallery at the Diplomats in the Ministry of Foreign Affairs, Warszawa
- 2023 „Wiedźmy”, „Lokal 30”, Warszawa
- 2024 „Monstra i Cudowności – Miraże”, Biblioteka Uniwersytetu Warszawskiego
- 2024 Międzynarodowe Biennale Ceramiki, Stowarzyszenia Artystów Ceramików „Keramos – Współbrzmienie”, „Forest”, Warszawa

Pani Kimba Kerner w swojej aktywności nie ograniczała się tylko do udziału w wystawach – brała także czynny udział w sympozjach, rezydencjach artystycznych i warsztatach (także w związku ze swoim tematem doktorskim), np.:

- 2019 Rezydencje pod opieką Marka Cecuły w Ćmielów Design Studio, Fabryka Porcelany w Ćmielowie (realizacja projektów własnych: odlewy porcelanowe w formach gipsowych);
- 2019 National Conference for Education in Ceramic Arts, podczas NCECA, Minneapolis, USA;
- 2021 Konferencja naukowa: Technologies Recycled podczas wystawy Refleksy 2021;

2022 Rezydencja artystyczna Algarden Konstrarernas Verkstader & Galleri – Boras, Sweden;
2022 Konferencja naukowa „Wokół Zagadnień Warsztatu Artysty: Malarza, Rzeźbiarza,
Architekta...”, Cykl III.

Doktorantka ma też duże doświadczenie w pracy dydaktycznej:

w latach 2014-2015 pracowała w Wyższej Szkole Informatyki Stosowanej i Zarządzania
w Warszawie (pod auspicjami Polskiej Akademii Nauk, Warszawa);

2015- 2016 pracowała jako „Asystent Professor” (on-line) na Harvard University – Harvard
Extension School, Boston;

także w latach 2015-2016 była instruktorem języka akademickiego angielskiego w Collegium
Civitas, Warszawa;

od 2019 do chwili obecnej pracuje jako *instructor Visual Arts* IB i języka Angielskiego w Vizja
School Liceum, Warszawa.

Ocena rozprawy doktorskiej

Rozprawa doktorska Pani mgr Kimby Frances Kerner, zatytułowana „Miraże”, składa się z 12 rozdziałów uzupełnionych o dokumentację wystawy oraz bibliografię. W swojej pracy pisemnej Autorka przedstawia kluczowe założenia swojej twórczości, a także zamieszcza zwięzły opis technik, w których pracowała tworząc dzieło doktorskie. Ze względu na różnorodność technik i dziedzin artystycznych, którymi się posługuje, syntetyczne opisy nie tylko ułatwiają zrozumienie jej działań, lecz także pozwalają skupić się na istocie twórczego zamierzenia, nie zakłócając odbioru meritum pracy. Mimo licznych opisów z różnych dziedzin historii i technologii sztuki, rozprawę czyta się płynnie. Przykłady historyczne są umiejętnie wplecione w opisy techniczne oraz autorskie badania i rozwiązania. Tekst zachowuje rytm i spójność. Chociaż zdarzają się drobne literówki, w żaden sposób nie odczuwa się, że mgr Kerner pochodzi z innego kręgu językowego.

Łatwość, z jaką Pani Kimba Kerner opanowała tak szerokie spektrum zadań w dziele doktorskim, może też wynikać z jej wykształcenia obejmującego trzy różne dziedziny: design

i technologia design'u, formy przemysłowe oraz malarstwo i grafika. Umożliwiło ono kompleksowe podejście do wybranych problemów. Artystka intensywnie wzbogacała swoje studia doktoranckie o indywidualne badania obejmujące rozległy zakres tematów, takich jak: analiza stylu chinoiserie (w szczególności tapet) oraz opracowywanie technik transferu grafiki z matryc metalowych i żelowych. Zajmowała się także odtwarzaniem składu tradycyjnych pigmentów używanych dawniej do nanoszenia grafiki na ceramikę. Ponadto prowadziła poszukiwania związane z technikami rzeźbienia w ceramice. Ostatecznie wybrała porcelanę jako materiał, który ze względu na swoją kruchość i wymagania związane z suszeniem, stanowi trudne medium do pracy, a szczególnie do pracy „z ręki” – nawet przy użyciu form gipsowych, chroniących przed uszkodzeniem podczas suszenia, uzyskuje się zazwyczaj obiekty o stosunkowo niewielkich rozmiarach.

Wszystkie aktywności Doktorantki w dziele doktorskim „spinane” są przez grafikę. Jest ona „wszechobecna” – zarówno ta „tradycyjna”, kojarzona głównie z papierowymi odbitkami, jak i przeniesiona do druku cyfrowego, który przenika z powrotem do „tradycyjnych” technik, powstających na przykład przy udziale matryc metalowych, jednak tym razem transferowanych na ceramikę.

Tematycznie Autorka skupia się na przedstawieniach fantastycznych postaci i zjawisk. Pierwotnie pojawiają się one w grafikach, które czasami łączą się z elementami przestrzennymi (np. z rozrzeźbionymi ramkami) lub dosłownie uprzestrzeniają się w realizacjach rzeźbiarskich.

Bajkowy świat przedstawiony w dziele doktorskim Pani Kimby Kerner odzwierciedla tęsknotę za czymś innym, nieoczywistym. Im bardziej poznajemy świat z opisów naukowców: fizyków, chemików, geografów, astronomów, tym bardziej marzymy o istnieniu czegoś „innego”. Artystka urzeczywistniła to marzenie nie zadowolając się jedynie płaskimi ilustracjami wymagowanych światów i stworów. Swój świat rozbudowała o obiekty, tła oraz całe instalacje, które odtwarzają fragmenty rzeczywistości, w którą można się dosłownie zanurzyć. Kojarzy mi się to z szalonymi Kartografami opisanymi w książce Borges'a, których mapy stają się tak dokładne, że pokrywają 1:1 terytorium odwzorowywanego cesarstwa¹.

Bajka stworzona przez Panią Kerner ma jednak bardzo solidny, naukowy fundament. Choć w opisach działania i badania nad ceramiką, grafiką oraz motywami wizualnymi mogą wydawać się proste, to w rzeczywistości są one długotrwałe, wymagające i kosztowne. Przykładem są choćby dogłębne studia nad tapetami w stylu *chinoiserie*, wymagające

¹ Jorge Luis Borges, *Powszechna historia nikczemności*, PIW, Warszawa 2023, str. 139.

odwiedzenia wielu instytucji oraz wykonania kwerend w archiwach. Kolejnym ambitnym działaniem było podjęcie pobytów rezydencyjnych w fabryce w Ćmielowie, gdzie zagłębiała się w tajniki porcelany. Równie żmudne (i kosztowne) było opracowywanie, jak to Doktorantka nazywa: „transferu ceramicznego”², tak aby najlepiej oddawał techniki intaglio oraz charakteryzował się niską toksycznością. Dodatkowo nie zadowalała się dostępnymi na rynku pigmentami: prowadziła badania nad składem tradycyjnych farb używanych w przeszłości – we współpracy z Instytutem Ceramiki i Materiałów Budowlanych w Warszawie poddawała analizie przy pomocy skaningowego mikroskopu elektronowego próbki historycznych naczyń.

Za fasadą niemal dziecięcych wyobrażeń i bajkowych narracji kryje się nie tylko wiele rozwiązań problemów warsztatowych i technicznych, ale także poruszonych zostało wiele zagadnień o charakterze filozoficznym i socjologicznym. Prace w poetycki, pośredni sposób komentują miejsce, w którym utknęła współczesna kultura: z jej zglobalizowaną, techniczną świadomością, pozbawioną złudzeń przez naukowców, którzy opisują rzeczywistość jako „szokującą swą bezbarwną, bezwoną, pozbawioną smaku ciszą”, a odbierany przez nas świat „ze swoim bogactwem kolorów, różnorodnością materiałów, dźwięków i zapachów jako zaledwie iluzję, jakiś show, który urządził dla nas mózg”³.

W ten sposób przestrzeń stworzona przez Doktorantkę staje się azylem przed hiperświadomością, a dziecięca naiwność umożliwia odpoczynek od lęku o otaczający świat i nadchodzącą przyszłość.

Zastanawiam się, czy świat tworzony przez Artystkę, analizowany w oparciu o teorię Baudrillarda, bardziej przypisuje się do „symulakry”, czy do „symulacji”⁴? A może jest to mieszanka obu tych zjawisk na trzecim poziomie? Styl *chinoiserie*, który stanowi podstawę wizualnej idei dzieła, powstał na podstawie wyobrażeń kultury azjatyckiej, w tym głównie chińskiej, która była często zniekształcona przez Europejczyków, znających tę kulturę przede wszystkim z opowiadań lub pojedynczych artefaktów. Biorąc zatem pod uwagę, że azjatycka kultura jest z natury konglomeratem rzeczywistości i wyobrażeń, można tu mówić o „symulakrach” i „symulacji” jednocześnie. Następnie mamy etap europejskiego filtra

2 Można by to określić jako „transfer graficzny”, czy po prostu „grafikę transferową na ceramikę”, powszechnie używa się słowa „kalka (decals)”, jeśli nośnikiem grafiki jest papier. Rozumiem jednak, że doktorantka nie używa tej nazwy, ponieważ stosuje także inne materiały, takie jak: żel, silikon czy pulpa papierowa.

3 David Eagleman, *Mózg, Opowieść o Nas*, Zysk i S-ka Wydawnictwo, Poznań 2018, str. 45.

4 Jean Baudrillard, *Symulakry i symulacja*, Wydawnictwo Sic!, Warszawa 2005.

w *chinoiserie* oraz trzeci etap, w którym doktorantka rozwija ten temat, łącząc go ze współczesnymi technikami, a także z wkładem własnym i wyobraźnią artystyczną.

Nie czuję potrzeby określania proporcji między tymi dwoma pojęciami Baudrillard'a. Jednak ten trzeci poziom przetworzenia kulturowego jest typowy dla jego rozważań: współczesność, nasza rozbudowana wiedza, globalizacja i eksploracja kosmosu sprawiają, że science-fiction, o którym wspomina w swej rozprawie także Doktorantka, traci na atrakcyjności. Coraz bardziej pociąga nas powrót do przeszłości z szeroko pojętą tradycją, która, w nowym miejscu i znaczeniu, jest już „pozbawiona sensu i swego pierwotnego przebiegu, lecz łudząca retrospektywną prawdą”⁵.

W tym ujęciu twórczość Pani Kimby Kerner świetnie oddaje ducha współczesności, odpowiadając na potrzeby zinternacjonalizowanego społeczeństwa, które odczuwa nostalgię oraz nieuzasadnione pragnienie poczucia bezpieczeństwa w przeszłych czasach.

Konkluzja

Części: pisemna i artystyczna zatytułowane „Miraże” tworzą spójną całość, która spełnia wymogi innowacyjności i wnosi znaczący wkład w rozwój dyscypliny: sztuki plastyczne i konserwacja dzieł sztuki. Wnioskując z przedstawionej dokumentacji proces kształcenia i doskonalenia własnej wiedzy oraz umiejętności w zakresie sztuki stawia przed nami w osobie doktorantki wszechstronnie przygotowaną artystkę i pracownika nauki. Wieloletnia praktyka dydaktyczna, którą posiada Doktorantka, wykraczająca znacznie poza godziny dydaktyczne przewidziane na studiach doktorskich gwarantuje skuteczny wpływ w przyszłości na sferę nauki, dydaktyki i upowszechnienia kultury oraz kształtowania postaw artystycznych u kolejnych pokoleń.

Po wnikliwym zapoznaniu się ze wszystkimi przekazanymi materiałami: pracą pisemną i dokumentacją, stwierdzam, że rozprawa doktorska spełnia wymagania określone w art. 187 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 273 ze zm.), popieram nadanie stopnia doktora sztuki Pani mgr Kimbie

5 Tamże, str. 151.

Frances Kerner w przewodzie doktorskim w dziedzinie sztuk plastycznych, dyscyplinie sztuki piękne, wszczętym przez Radę Dyscypliny Sztuk Pięknych w Warszawie.

Uwzględniając szczególnie szeroki zakres badań i inspiracji zawartych w dziele doktorskim, które skutecznie łączy różne dziedziny artystyczne w komplementarną całość, a także biorąc pod uwagę jego aktualność oraz wieloaspektowość filozoficzną i społeczną, wnioskuję o poddanie dzieła doktorskiego Pani Kimby Kerner głosowaniu na wyróżnienie.

prof. Małgorzata Warlikowska